

Raadsvoorstel

GEMEENTEBESTUUR

onderwerp Beheervisie gemeentelijke begraafplaatsen
raadsnummer 2019 45
collegevergadering 24 september 2019
d.d.
raadsvergadering 27 november 2019
d.d.
fatale termijn
programma Leefbaar Venlo

portefeuillehouder S. Peeters

team RGSORU
registratienummer 1472769
steller MC Stadlander
doorkiesnummer +31 77 3597266
e-mail m.stadlander@venlo.nl
datum 1 augustus 2019
bijlage(n) 6
datum verzonden

Voorstel om te besluiten

De "Beheervisie gemeentelijke begraafplaatsen" voor een periode van 5 jaar (2019-2024) vaststellen met als belangrijkste onderdelen

- het handhaven van de huidige begraafplaatsen maar deze wel compacter inrichten;
- het participeren van burgers door de vrijwilligers en andere burgerinitiatieven te waarderen en te (blijven) faciliteren;
- mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt inzetten voor het onderhoud van de begraafplaatsen.
- het opstellen van een meerjarenonderhoudsplan begraafplaatsen in combinatie met het instellen van een voorziening.

Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

de burgemeester

Twan Beurskens

Antoin Scholten

Raadsvoorstel

Samenvatting (Verplicht, maximaal een half A4)

De gemeenteraad van Venlo heeft in zijn vergadering van 10 november 2017 middels een motie het college opgedragen een toekomstvisie op te stellen voor de begraafplaatsen en daar voor het zomerreces van 2018 mee naar de raad te komen.

Op 6 juni 2018 hebben we een verkennend onderzoek aan de raad voorgelegd. Met de richting die de raad aangaf en de uitslagen uit informatie avonden voor uitvaartondernemers, vrijwilligers en bewoners hebben we een beheersvisie gemeentelijke begraafplaatsen opgesteld.

Bijlagen

Nr.	Naam	Datum
1.	Beheersvisie gemeentelijke begraafplaatsen KYBYS	..
2.	Verkennend onderzoek KYBYS	30-03-2018
3.	Motie toekomstvisie begraafplaatsen	10-11-2017
4.	Antwoorden samenvatting vrijwilligers	December 2018
5.	Antwoorden samenvatting uitvaartondernemers.	December 2018
6.	Begraafplaatsen gemeente Venlo, cultuurhistorische inventarisatie	Maart 2005

Raadsvoorstel - onderbouwing

Onderbouwing

Algemene toelichting

1. Wat is kernopgave (Wat is de belangrijkste opdracht voor de gemeenteraad?)

Venlo is eigenaar en beheerder van 6 begraafplaatsen, verdeeld over de kernen Venlo, Blerick, Velden, Tegelen en Belfeld. Er ontbrak een visie voor de langere termijn waarin onderhoud, capaciteit en financiën geborgd zijn. Met dit document is die visie er.

2. Historische paragraaf (Wat is de geschiedenis van dit dossier?)

De gemeenteraad van Venlo heeft in zijn vergadering van 10 november 2017 de volgende motie aangenomen:

Overwegende dat:

- 1. De gemeente is veel geld kwijt aan het onderhoud op de begraafplaatsen.*
- 2. Er in toenemende mate voor crematie wordt gekozen waardoor steeds meer ruimte op de begraafplaatsen leeg blijven.*
- 3. Door deze over te dragen aan professionals, bedrijven die van het beheren van begraafplaatsen hun vak hebben gemaakt er toe kan leiden dat de gemeentelijke begraafplaatsen zonder verlies kunnen draaien.*
- 4. Vrijwilligers al jarenlang het onderhoud voor een belangrijk deel op zich hebben genomen.*

Roept het college op:

Rekening houdend met het bovenstaande een toekomstvisie op te stellen voor de begraafplaatsen en voor het zomerreces van 2018 mee naar de raad te komen.

We hebben de gemeenteraad van Venlo op 6 juni 2018 aangeboden een 'Verkenkend onderzoek van adviesbureau KYBYS. Dit onderzoek geeft inzicht in mogelijke uitgangspunten, op basis waarvan de visie geformuleerd kon worden. De raad deelde onze uitgangspunten en voegde daaraan toe

- of er mogelijkheden zijn voor een islamitische begraafplaats;
- dat begraafplaatsen een plek zijn van herdenking, rust en bezinning, park;
- mogelijk in te richten als beeldentuin of wandelroute;
- hoe kunnen we vrijwilligers binden;
- hoe kunnen we begraven betaalbaar houden voor zowel de burger als de gemeente.

In het najaar van 2018 hebben 4 bijeenkomsten plaatsgevonden met vrijwilligers, burgers en uitvaartondernemers. De samenvatting van die uitkomsten treft u aan in de bijlage.

3. Relatie met programma

Het opstellen van een beheervisie voor de gemeentelijke begraafplaatsen valt onder het programma "Leefbaar Venlo". De toekomstvisie draagt bij aan dit programma. De toekomstvisie past binnen de visie 'Venlo maakt van erfgoed erfgoed' (http://cultuurhistorie.venlo.nl/assets/docs/01-06-2017_Erfgoednota-kl.pdf) en de visie agenda groen en water

4. Wat is het beoogde maatschappelijke resultaat (Wat wilt u bereiken?)

Ondanks dat de motie zich in zijn doel met name richt op het zonder verlies beheren van

Raadsvoorstel - onderbouwing

de begraafplaatsen, dient er om tot een gedragen toekomstvisie voor de gemeentelijke begraafplaatsen te komen, rekening gehouden te worden met gevoeligheden en wensen onder de inwoners omtrent dit onderwerp. Maar begraafplaatsen zijn ook een plek van herdenking, rust, respect en bezinning. We hebben een visie op willen stellen die op voldoende draagvlak uit de samenleving kan rekenen.

5. **Wat en waarom?** (Waarom is dit voorstel nodig?)

De initiator van deze visie is de motie van de raad van november 2017. In dit voorstel leggen we de beheervisie gemeentelijke begraafplaatsen voor aan de raad. Het verkennend onderzoek van juni 2018 bracht de huidige situatie in beeld aan de hand van randvoorwaarden en uitgangspunten en waren mogelijkheden uitgewerkt met daarbij de kansen en aandachtspunten.

Dit voorstel bevat de visie, beleidsvoorstellen, maatregelenplannen en een kosten overzicht.

6. **Afweging / argumentatie** (Welke politieke keuzevraagstukken dienen zich aan? Zijn er reële alternatieven? Welke belangenafweging moet daarbij door de raad worden gemaakt?)

Er kan gekozen worden geen toekomstbestendige beheervisie voor de begraafplaatsen vast te stellen en door te gaan op basis van de huidige werkwijze. De huidige werkwijze is gebaseerd op eigen ervaring en eigen inzicht. Met het niet vaststellen van een visie voor de langere termijn waarin onderhoud, capaciteit en financiën geborgd zijn, wordt geen uitvoering gegeven aan de motie.

7. **Welke externe partners en adviesraden zijn erbij betrokken?**

Bij het onderhavige voorstel zijn externe partijen betrokken. We hebben in 4 bijeenkomsten inwoners, vrijwilligers en uitvaartondernemers gevraagd welke ontwikkelingen ten aanzien van de gemeentelijke begraafplaatsen zij graag zouden zien. De uitkomsten van die bijeenkomsten staan in bijlage 4 en 5 van dit raadsvoorstel.

8. **Financiële paragraaf**

De tendens van de afgelopen jaren is dat het aantal begravingen daalt. Daarom blijven in de realisatie blijven de inkomsten achter bij de begroting. De lasten zijn over het algemeen conform de begroting.

Nu houden we rekening met een stabilisering van het aantal begravingen en daarmee ook een stabilisering van de inkomsten. Communicatie en PR, maar ook differentiatie van het productaanbod zouden hieraan moeten bijdragen. Het uitgangspunt 'de tariefstelling wordt in essentie niet aangepast' wordt opnieuw in overweging genomen als de inkomsten toch structureel afnemen.

Financiële veranderingen.

- Door in te besteden (met mensen van de WAA) kunnen we het resultaat positief beïnvloeden.
- Het onderhoudsniveau van de begraafplaatsen is formeel vastgesteld op het hoogste niveau. We voldoen momenteel niet aan dat beeld door dalende inkomsten. Zonder middelen is het niet mogelijk de groene en grijze cultuurhistorie op de Venlose begraafplaatsen op waarde te houden. Het betreft groene waarden (boomaanplant, groenstructuur) en grijze waarden (grafmonumenten). De rode waarden (gebouwen) vallen buiten deze visie. Daarnaast spelen individuele graven

Raadsvoorstel - onderbouwing

een rol, omdat er op de begraafplaats Venlonaren liggen begraven die een rol hebben gespeeld in de geschiedenis van de stad tussen het begin van de negentiende eeuw en nu. Door het opstellen van een meerjarenonderhoudsplan in combinatie met het instellen van een voorziening krijgt de Raad inzicht in en sturingsmogelijkheden op de onderhoudstoestand en de inzet van middelen. Met de financiële middelen uit de voorziening borgen we het behoud van de cultuurhistorische waarden. Financiering van het meerjarenplanonderhoud gebeurt binnen de begraafplaats begroting. Ondanks de transparantie via een meerjarenplanonderhoud zullen we niet in staat zijn met de nu beschikbare middelen de huidige beeldkwaliteit te verhogen.

In de beheervisie gemeentelijke begraafplaatsen is als uitgangspunt genomen dat de begraafplaatsen in tact blijven, maar dat wel het begraafoppervlakte verkleind kan worden. Door het verkleinen van het begraafoppervlakte kunnen we de gebieden eromheen qua onderhoudsintensiteit aanpassen. Op lange termijn (10 jaar en verder) is dit financieel voordelig.

9. Risicoparagraaf (welke risico's spelen een rol bij de besluitvorming?)

Wel of geen risico	Wel of niet
Juridische aspecten en wettelijk kader	niet
Financiële risico's en aspecten	niet
Inhuur externen / derden	niet
Economische risico's	niet
Maatschappelijke risico's	niet
Exploitatie, realisatie, ontwikkeling, beheer, bouw- en planschade	niet
Afbreukrisico's en mogelijke contractschade (in relatie tot externe partners)	niet
Overige strategische risico's	niet

Toelichting (Benoem de relevante, strategische risico's)

Indien sprake is van inhuur externen / derden (Benoem de relevante kosten(begroting) en eventuele risico's)

10. Vervolprocedure voor de raad

Een aantal adviezen uit de visie documenten wordt sowieso uitgevoerd. Indien uw raad de visie vaststelt, wordt gestart met de voorbereidingen van het opstellen van een meerjarenplan onderhoud begraafplaatsen. Dit meerjarenplan zal aan uw raad ter besluitvorming worden aangeboden. Dat gebeurt vervolgens steeds elke 3 tot 5 jaar. Evaluatie van de visie zal aan uw raad na 5 jaar worden aangeboden. Bij verkoop van delen van de begraafplaats aan een geloofsgemeenschap zullen wij uw raad via een raadsinformatiebrief informeren.

Raadsvoorstel - onderbouwing

Raadsbesluit

GEMEENTEBESTUUR

onderwerp Beheervisie gemeentelijke begraafplaatsen
raadsnummer 2019 45
raadsvergadering 27 november 2019
d.d.

team RGSORU
steller MC Stadlander
doorkiesnummer +31 77 3597266
e-mail m.stadlander@venlo.nl
datum 1 augustus 2019

De raad van de gemeente Venlo;

gelezen het voorstel van het college van 24 september 2019, registratienummer 1472769; gelet op artikel 149 van de Gemeentewet of op artikel wet op de lijkbezorging;

besluit(en) vast te stellen:

de “Beheervisie gemeentelijke begraafplaatsen” voor een periode van 5 jaar (2019-2024) met als belangrijkste onderdelen

- het handhaven van de huidige begraafplaatsen maar deze wel compacter inrichten;
- het participeren van burgers door de vrijwilligers en andere burgerinitiatieven te waarderen en te (blijven) faciliteren;
- mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt inzetten voor het onderhoud van de begraafplaatsen.
- het opstellen van een meerjarenonderhoudsplan begraafplaatsen in combinatie met het instellen van een voorziening.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 27 november 2019.

De griffier

De voorzitter

Geert van Soest

Antoin Scholten